Ἐπιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ καὶ ΑΜΑ

ΕΦΙΠΠΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ... ΠΕΖΙΚΟΥ ὁ Ἅγιος Γεώργιος γιορτάζεται αὔριο καὶ στὸ ΚΕΤχ. μὲ ἐπισημότητα. — Ἡ ὁποία φέτος θὰ εἶναι ὁπωσδήποτε περισσότερη λόγω καὶ τῆς παρουσίας τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης κ. Ἀβέρωφ. — Ἂς ἐλπίσουμε ὅτι καὶ ὁ καιρὸς θὰ εἶναι ἀντάξιος τῶν περιστάσεων. ⁂ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ αὐτὴ σημειώνουμε τὸ (μᾶλλον) νέο ἔμβλημα τοῦ τεχνικοῦ Σώματος — Πρόκειται γιὰ κατσαβίδι καὶ «κλειδί» χιαστί. — Καὶ μὲ τὸ ἀρχαῖο ρητό: «Θέλειν ἐστι δύνασθαι». — Ἂς ἐλπίσουμε ὅτι μερικοὶ δὲν θὰ θυμώσουν ποὺ δὲν φρόντισε ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου νὰ μεταφράση στή... δημοτικὴ τὸ ρητό ⁂ Ο ΚΑΖΑΤΖΑΚΗΣ στὸ ταξιδιωτικὸ «Ἀγγλία» εἶναι τὸ θέμα τῆς διαλέξεως ποὺ θὰ δοθῆ μεθαύριο Κυριακὴ καὶ ὥρα 7.30 μ.μ. στὴν αἴθουσα Λόγου καὶ Τέχνης ἀπὸ τὸν κ. Γιῶργο Τσακιράκη. — Τὴ διάλεξη στὴν ὁποία θὰ παρευρεθῆ καὶ μέλος τῆς οἰκογενείας Καζατζάκη, ὀργανώνει τὸ Κέντρο Μελετῶν Ψυχολογίας καὶ Λογοτεχνίας, τῆς πόλεώς μας ⁂ ΕΞ ΑΛΛΟΥ ἀπόψε στὶς 8 μὲ πρωτοβουλία τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Τουριστικῶν Ἐπιχειρήσεων Ν.Δ. Ἑλλάδος ὀργανώνεται στὸν «Ἀστέρα» σύσκεψη τῶν μελῶν τοῦ «Ἀχαϊκοῦ θεάτρου» μὲ θέμα τὴν ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων πάνω στὸ σχεδιασμὸ καὶ προγραμματισμὸ τῶν ἐνεργειῶν ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ ἀποδώση ὁ θεσμός. — Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ Ἀχαϊκὸ θέατρο, ποὺ τόσα ὄνειρα ἔχει γιὰ τὴ σκηνικὴ δημιουργία στὴν περιοχή μας θὰ βοηθηθῆ πάρα πολὺ ἀπ' τὴ νέα πρωτοβουλία τοῦ κ. Θ. Μεντζελοπούλου.

ΠΡΩΪΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

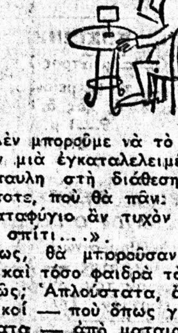

Ὁ σωστὸς δρόμος

ΣΧΟΛΙΑΖΟΝΤΑΣ τὸ «μπλοκάρισμα» τοῦ τίτλου τοῦ ἱστορικοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων ἀπὸ τὸν κ. Νικήτα Βενιζέλο ἡ «Μεσόγειος» τοῦ Ἡρακλείου γράφει:

«Πῶς γίνεται τώρα εἶναι ἁπλὸς βουλευτὴς τῆς ΕΔΗΚ ποὺ σπάνια ἀκούγεται, νὰ εἶναι ταυτόχρονα καὶ «ἀρχηγὸς» τοῦ πλέον ἐνδόξου Ἑλληνικοῦ κόμματος, αὐτὸ δὲν τὸ χωράει ὁ νοῦς μας. Κατατάσσουμε λοιπὸν τὸ περιστατικὸ ἀνάμεσα στὰ τόσα ἄλλα εὐτράπελα περιστατικὰ τῆς σύγχρονης πολιτικῆς μας ζωῆς ποὺ παραπαίει σὲ μιὰ κατάσταση μεταξὺ φθορᾶς καὶ ἀφθαρσίας. Δικαιούμεθα δὲ παράλληλα, νὰ ὑπενθυμίσουμε στὶς ἑκατοντάδες χιλιάδες Ἑλλήνων ποὺ ἔζησαν καὶ ζοῦν ἀκόμη μὲ τὴν ἀνάμνηση τοῦ πανενδόξου κόμματος μιὰ παληὰ κριτικὴ μαντινάδα ἡ σύνθεση τῆς ὁποίας ἀποδίδεται στὸν ἴδιο τὸ γίγαντα καὶ ἱδρυτὴ τοῦ κόμματος Ἐλευθέριο Βενιζέλο: «Σὰν εἶναι ὁ ἄντρας τράγος δυνατὸς — δὲν τὸνε στένει ἡ μάντρα — ὁ ἄντρας κάνει τὴ γεννιὰ κι' ὄχι ἡ γεννιὰ τὸν ἄντρα...». Ποὺ σημαίνει στὴν περίπτωση ὅτι τὸ νὰ ἔχουν στὴν τσέπη τους τὰ κλειδιὰ τοῦ κόμματος μερικοί, κάθε ἄλλο παρὰ ἀρκεῖ γιὰ νὰ γενοῦνε πολιτικοὶ ἄρχοντες. Παλληκαριὰ χρειάζεται νάχει. Τὴ δὲ παλληκαρωσύνη, ἀλλοῦ τὴ βλέπουμε. Κι' ἐμεῖς καὶ τὰ ἑκατομμύρια τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἔζησαν καὶ ζοῦν μὲ τὴν ἀνάμνηση τοῦ κόμματος ποὺ δημιούργησε τὴν Ἑλλάδα τῶν πέντε θαλασσῶν καὶ τῶν δύο Ἠπείρων... Ἂς εἶναι... Τὸ εὐτράπελο περιστατικὸ μᾶλλον πολιτικὴ κωμωδία θὰ πρέπει νὰ χαρακτηρισθῆ... Φυσικά, ἡ πολιτικὴ εἶναι μιὰ λειτουργία ποὺ λόγῳ τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτήρα της δὲν μπορεῖ νὰ κρέμεται ἀπ' τὸ φουστάνι τῆς ἠθικῆς, ὅπως ἀντιλαμβανόμαστε τουλάχιστον τὴν ἠθικὴ ἐμεῖς οἱ ἁπλοὶ ἄνθρωποι. Πολυγίνεται, ὅμως τὸ πρᾶγμα στὸν καιρό μας. Πολυταλαιπωρεῖται, ἔστω καὶ μὲ ἐπίφαση νομιμότητος τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων. Κι' ἐμεῖς τὸ πονᾶμε. Δὲν μποροῦμε νὰ τὸ νοιώθουμε σὰν μιὰ ἐγκαταλελειμένη ἐξοχικὴ ἔπαυλη στὴ διάθεση τῶν ὁποιωνδήποτε, ποὺ θὰ πᾶνε νὰ ζητήσουν καταφύγιο ἂν τυχὸν γκρεμιστῆ τὸ σπίτι....».

Κι' ὅμως, θὰ μποροῦσαν νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο φαιδρὰ τὰ πράγματα. Πῶς; Ἁπλούστατα, ἂν μερικοὶ μερικοὶ — ποὺ ὅπως γράφαμε πρόσφατα — ἀπὸ ματαιοδοξία καὶ ἐπιπολαιότητα πῆρε τὸ κουπὶ τους ἀέρα καὶ ἔφτιαξαν δικὰ τους «μικρομάγαζα» μὲ γριφώδεις τίτλους ἀποφάσιζαν νὰ ὀρθοφρονήσουν, νὰ φανοῦν ρεαλιστὲς δίδοντας τὸν τίτλο τοῦ ἱστορικοῦ κόμματος σὲ μιὰ συμπαράταξη εὐρυτάτου πολιτικοῦ φάσματος. Θὰ ἦταν μιὰ πρωτοβουλία ποὺ θὰ ἔδινε τὴν πιὸ πειστικὴ προοπτικὴ μιᾶς βιώσιμης σὲ βάθος χρόνου ἑνότητας τῶν ἐθνικῶν προοδευτικῶν — δημοκρατικῶν. Μιᾶς ἑνότητας, ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴ σοβαρώτερη προϋπόθεση ὅλων τῶν λεγομένων κομμάτων ἐξουσίας.

Εἶναι νομίζω, μοναδικὴ εὐκαιρία, ἴσως δὲ καὶ μοναδικὴ περίπτωση ποὺ ἕνας τίτλος, ἕνας τύπος μπορεῖ νὰ προσφέρει οὐσιαστικὲς ὑπηρεσίες. Ποὺ μπορεῖ νὰ γίνη συνεκτικὸς κρίκος. Καὶ εἶναι, ἐπαναλαμβάνουμε, πολιτικὴ ἀφροσύνη καὶ μωρία νὰ παραμένει ἀνεκμετάλλευτη αὐτὴ ἡ μεγάλη κληρονομιὰ τῶν Βενιζελογενῶν παρατάξεων.

Αὐτὸς εἶναι ὁ σωστὸς δρόμος καὶ ὄχι ὁ... ἀγώνας δρόμου πρὸς τὸν Ἄρειο Πάγο γιὰ τὸ «μπλοκάρισμα» τοῦ τίτλου διαφόρων βουλευτῶν, ποὺ θέλουν νὰ ἔχουν ἕνα τόσο ἱστορικὸ τίτλο στὴν τσέπη τους, ὥστε νὰ εἶναι αὐτοὶ καὶ ὄχι ἄλλοι ἐκεῖνοι ποὺ θὰ τὸν ἐπισείουν σὰν ἀπειλὴ γιὰ τὴν τακτοποίηση διαφόρων ὑποθέσεων.

ΠΑΝ

«Η ΗΜΕΡΑ» ΠΡΟ 30 ΕΤΩΝ

Συγκρούσεις εἰς Κρήτην καὶ τὴν Πελοπόννησον

ΑΘΗΝΑΙ. Τὸ Πολιτικὸν Συμβούλιον ἠσχολήθη ἐξ ἀφορμῆς τηλεγραφημάτων καὶ διαμαρτυριῶν προερχομένων ἐξ Ἀρκαδίας καὶ Λακωνίας μὲ τὸ ζήτημα τῆς τάξεως εἰς τὰς ἐν λόγῳ περιοχὰς λόγῳ τοῦ ὅτι αἱ ἐκεῖ ἀρχαὶ ἔχουν τὴν ἔγκυρον πληροφορίαν ὅτι οἱ ἀντάρται ἀνασυνταχθέντες ἑτοιμάζουν νέας ἐπιθέσεις. Ἐπίσης ἐξητάσθη ἡ κατάστασις εἰς τὴν περιοχὴν Χανίων Κρήτης, ὅπου ἡ δράση τῶν ἀνταρτῶν ἐμφανίζεται εἰς ἔξαρσιν. Θεωρεῖται βέβαιον ὅτι θὰ ἀποσταλοῦν καὶ νέαι δυνάμεις χωροφυλακῆς.

Τὰ κατεψυγμένα

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ τοῦ νομοκτηνιάτρου Ἀχαΐας κ. Βρεττάκου τὰ διατηρούμενα εἰς κατάψυξιν κρέατα μετὰ τὴν ἔξοδόν των ἐκ τῶν ψυγείων ἀλλοιώνονται ταχέως. Καὶ συνεπῶς θὰ πρέπει νὰ μαγειρεύωνται τὸ ταχύτερον δυνατόν.

Δι' ἀγχόνης

ΠΡΑΓΑ. Κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον δι' ἀπαγχονισμοῦ ὅλοι οἱ Τσέχοι δημοσιογράφοι, οἱ κατηγορηθέντες ἐπὶ συνεργασία μετὰ τῶν Ναζί.

Δωρεά

ΥΠΟ τῆς Ἐπιτροπῆς «Λαϊκῶν Ἀναγνωστηρίων» παρελήφθησαν 400 τόμοι βιβλίων προερχόμενοι ἐκ δωρεῶν τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ Ἑλλήνων.

Θεάματα

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ θίασον «Νέα Τέχνη» Ἀλέκας Παΐζη— Σταρένιου — Βανδῆ. «Ἡ Μαντὰμ Σουσοῦ» τοῦ Ψαθᾶ.

ΙΝΤΕΑΛ. «Δρ. Τζέκυλ» μὲ τοὺς Σπένσερ Τρέϊσυ, Ἴνγκριντ Μπέργκμαν, Λάνα Τάρνερ.

ΠΑΝΘΕΟΝ. «Κόμπρα» μὲ τοὺς Μαρία Μοντέζ, Τζὼν Χὼλ καὶ Σαμποῦ.

Ἡ «ἀλήθεια πειράζει»

ΣΧΟΛΙΑΖΟΝΤΑΣ τὴν ὄχι καὶ τόσο ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴ ποὺ ἐπεφύλαξε τὸ κοινὸ στὸ ἔργο «Δραπέτες» ὁ ἐκλεκτὸς ἠθοποιὸς Στέφανος Ληναῖος εἶπε:

«Τὸ ἔργο ἐκεῖνο ἐνόχλησε», λέει ὁ Ληναῖος. «Ἴσως ἦταν λανθασμένη ἐπιλογή. Τὸ μήνυμα ποὺ ἔφτασε στὴν πλατεία ἦταν ὅτι «δὲν φταῖνε μόνο οἱ ἄλλοι, φταῖμε κι' ἐμεῖς γιὰ τὴν πολιτική μας μοῖρα». Αὐτὸ δὲν ἄρεσε. Νόμισα ὅτι μὲ τὴν τρομερὴ πάλη ποὺ γίνεται ἀνάμεσα σὲ ὁμόρριζες πολιτικὲς παρατάξεις τὸ ἔργο θὰ ἔλεγε κάτι. Ἀντίθετα, ὁ κόσμος ἀντέδρασε, παίζαμε μὲ 10—20 ἄτομα στὴν πλατεία. Ἔ! δὲν γινότανε νὰ συνεχίσουμε. «Ἡ ἀλήθεια πείραξε».

Καὶ βέβαια κ. Ληναῖε. Ὁ κόσμος θέλει νὰ διασκεδάζη στὸ θέατρο. Νὰ ξεχνάει... Κι' ὄχι νὰ θυμᾶται τά..... χάλια του. Ἂν νομίζετε ὅτι στὴ χώρα μας ἡ Δημοκρατία μπορεῖ τόσο εὔκολα νὰ συμβιβασθῆ μὲ τὴν κριτικὴ καὶ τὴν αὐτοκριτικὴ εἶσθε γελασμένος.

ΑΠΙΣΤΕΥΤΟ κι' ὅμως ἀληθινό. Στὶς ἐκλογὲς νομαρχιακῶν συμβουλίων στὴ Κέρκυρα ἀπέτυχαν ὅλοι οἱ κομματικοὶ ὑποψήφιοι. Καὶ μάλιστα οἰκτρῶς.

Ἂς ἐξετασθῆ ἡ περίπτωση. Γιατὶ ἴσως τὸ ἀκομμάτιστον τῶν ὑποψηφίων νὰ ἀποτελεῖ πλέον λόγον.... ἀκυρότητος τῆς ἐκλογῆς....

Οὕτως ἢ ἄλλως κάποιος ναΐδαρος φαίνεται ὅτι θὰ ψόφισε στὴν Κέρκυρα.

Γιὰ γοῦρι

ΑΠΟ τὴν «Ἀλήθεια» τῆς Τριπόλεως:

«Προσοχή! Ὑφίσταται καὶ δρᾶ στὴν πόλη μας σπεῖρα κλοπῆς γλαστρῶν αἱ ὁποῖαι προφανῶς πωλοῦνται εἰς φιλανθεῖς... Οἱ τελευταῖοι, ὑποπίπτοντες εἰς τὸ ἀδίκημα τοῦ κλεπταποδόχου, πρὸς ἀποφυγὴν συνεπειῶν, ἔχουν χρέος νὰ καταγγέλουν εἰς τὸ τμῆμα Γενικῆς Ἀσφαλείας πᾶσαν σχετικὴν περίπτωσιν μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ ἐνέργεια των αὐτὴ τοὺς ἀπαλλάσσει πάσης περαιτέρω διώξεως».

Καλὴ ἡ γνωστοποίηση. Ἀλλὰ πολὺ φοβόμαστε ὅτι μερικοὶ ἀκούσιοι κλεπταποδόχοι δὲν θὰ συμμορφωθοῦν καὶ ἂν ἀκόμη θὰ ἔχουν σοβαρώτατες ἐνδείξεις γιὰ τὴν προέλευση τῆς γλάστρας. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ πολλοὶ προληπτικοὶ θεωροῦν ὅτι γιὰ νὰ στερειώση καὶ νὰ προκόψη ἕνα λουλοῦδι, πρέπει νὰ εἶναι ἀπαραιτήτως κλεμμένο...

Ὁ ἐξωραϊσμός, ἢ ὁ εὐφημισμὸς πολλῶν κακῶν πράξεων εἶναι εὐκολώτερος ὅταν βοηθοῦν καὶ τὰ λουλούδια.

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ τσίκλα παράγεται τώρα καὶ στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωση καὶ ἔχει ξετρελλάνει μικροὺς καὶ μεγάλους ποὺ σχηματίζουν «οὐρὲς» γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσουν. Ἡ ξενόφερτη αὐτὴ συνήθεια κατακρίνεται ὅμως μὲ μανία ἀπὸ τὸ ρωσικὸ τύπο ποὺ τὴν χαρακτηρίζει ἐλεεινὴ καὶ ἐκτὸς ἀπὸ καταστροφικὴ γιὰ τὴν ὀδοντοφυΐα, τὴ θεωρεῖ καὶ ἀπαράδεκτη γιὰ τὸ ὑψηλὸ ἐπίπεδο τῆς Ρωσικῆς νεολαίας.

Τὸ μάσημα, λέει, τῆς τσίκλας, καθαρὰ φτηνὴ καπιταλιστικὴ συνήθεια ἀποτελεῖ ντροπὴ γιὰ τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση. Ὅμως, οἱ Ρῶσοι ἀπτόητοι ἀπὸ τὰ βέλη τοῦ τύπου συνεχίζουν νὰ μασᾶνε μετὰ μανίας τὴν καπιταλιστικὴ τσίκλα...

Διάλογος

—ΙΣΩΣ θὰ ἦταν κυριολεκτικώτερο ἂν γιὰ μερικὰ αὐτοκίνητα λέγαμε ὄχι πόσων ἵππων ἀλλὰ πόσων... γαϊδάρων εἶναι.

—Μᾶλλον θὰ ἄξιζε τὸν κόπο νὰ ἀναφέρεται ποιῶν γαϊδάρων εἶναι....

Ἐπιλογὴ ἀπὸ τὴν Τὶ Βὶ

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ἐπεισόδιο τῆς σειρᾶς «Πανθέοι» ποὺ κατ' ἐξαίρεση ὑποδέχτηκαν εὐμενῶς οἱ περισσότεροι τηλεκριτικοί, μεταδίδεται ἀπόψε στὶς 9.30 ἀπὸ τὴν ΕΡΤ.

Προηγουμένως στὶς 7.50 τὸ καλλιτεχνικὸ ρεπορτὰζ τῆς Μαρίας Καραβία.

—ΣΤΙΣ ἀθάνατες ἱστορίες Ἀγάπης, θὰ παρακολουθήσετε μια κορυφαία στιγμὴ τοῦ σήριαλ. Δηλαδὴ τὸ μυστικὸ γάμο τῆς Ἐλισάβετ μὲ τὸν Ρόμπερτ Μπράουνικ (ΥΕΝΕΔ 10.15').

Ἀπόψε ὁ Κότζακ γνωρίζεται μὲ μιὰ νεαρὴ κοπέλλα ποὺ τοῦ ἐμπιστεύεται τὴ ζωή της καὶ φυσικὰ τὸν βάζει σὲ καινούργιους μπελάδες..... (ὥρα 11).

ΝΕΑ ΓΕΝΕΑ ΨΥΧΟΦΑΡΜΑΚΩΝ

Ἀνθρώπινοι χαρακτῆρες θὰ διαπλάσσονται κατὰ βούλησιν

Ἡ Ἐπιστήμη μπορεῖ νὰ ἐλέγχη τὴ λειτουργία τοῦ ἐγκεφάλου ΚΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, (Ἰδ. Ὑπηρ.). Σὲ λίγα χρόνια ἡ γῆ θὰ κατοικεῖται ἀπὸ εὐτυχισμένους ἀνθρώπους. Ἡ καλύτερα, θὰ κατοικεῖται ἡ γῆ μας ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ θὰ αἰσθάνωνται εὐτυχεῖς. Ὅ,τι κι' ἂν συμβαίνει γύρω τους, ὅ,τι κι' ἂν συμβαίνει στοὺς ἴδιους, αὐτοὶ θὰ πλέουν μέσα στὸν ἴδιο ὠκεανὸ τῆς εὐδαιμονίας. Γιατὶ ἡ εὐτυχία τους θὰ εἶναι... χημική.

Ἡ ἐπιστήμη, μᾶς πληροφοροῦν οἱ εἰδικοὶ τῶν ἐργαστηρίων ἐρευνῶν, βρίσκεται στὰ πρόθυρα συνταρακτικῶν τελειοποιήσεων, ποὺ θὰ δώσουν τὴν δυνατότητα πλατειᾶς παραγωγῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐκμεταλλεύσεως χημικῶν οὐσιῶν ποὺ θὰ ρυθμίζουν τὴ συμπεριφορά, τὰ αἰσθήματα, τὶς διαθέσεις κατὰ βούληση. Τὸ ζήτημα, εἶναι, σύμφωνα μὲ τίνος τὴ βούληση θὰ καθορίζωνται ὅλα αὐτά. Γιατὶ εἶναι γνωστὸ ὅτι στὰ χημικὰ ὁπλοστάσια διαφόρων— μεγάλων καὶ μικρότερων δυνάμεων — βρίσκονται ἤδη οὐσίες ποὺ μποροῦσαν νὰ παραλύσουν τὴ βούληση ἢ τὶς νευρικὲς ἀντιδράσεις ὁλόκληρων στρατιῶν. Ἀλλὰ ἡ παραγωγὴ αὐτῶν τῶν οὐσιῶν εἶναι ἀκόμη περιορισμένη, καὶ δὲν βγαίνει ἔξω ἀπὸ τὰ στενὰ πλαίσια τῶν στρατιωτικῶν μυστικῶν.

Ἀλλά, ὅπως συμβαίνει σὲ εὐρύτατη κλίμακα στὴν ἐποχή μας, οἱ τεχνικὲς ἐπιτεύξεις ξεκινᾶνε ἀπὸ τὴν πολεμικὴ βιομηχανία καὶ ὕστερα περνᾶνε στὶς εἰρηνικὲς ἐφαρμογές. Κι' ὅπως φαίνεται, ἡ διαδικασία αὐτὴ πρόκειται νὰ ἐπαναληφθεῖ καὶ στὸ πεδίο τῆς κατὰ βούληση ρυθμίσεως τῶν ψυχικῶν διαθέσεων καὶ ἀντιδράσεων.

Τὸ Ἔλ—Ἔ—Ντὶ ἀπὸ τὴ στρατιωτικὴ βιομηχανία προῆλθε. Ὁ ἀμερικανικὸς στρατός, — ἀλλὰ καὶ οἱ ἀμερικανικὲς μυστικὲς ὑπηρεσίες, ὅπως σχετικὰ πρόσφατα ἀποκαλύφθηκε — τὸ χρησιμοποίησαν στὴν ἀρχή. Τὰ πρῶτα ἀποθέματα σχηματίστηκαν γιὰ τὶς ἀνάγκες ἐνδεχομένως ἑνὸς πολέμου κατὰ τὸν ὁποῖο ἡ μεγάλη μάχη θὰ δινόταν ὄχι στὴν ἀνοιχτὴ γραμμὴ τοῦ μετώπου, ἀλλὰ στὸ κλειστὸ πεδίο τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς. Ὁ ταξίαρχος Ρότσιλντ ποὺ ὑπῆρξε διοικητὴς τῶν εἰδικῶν ἀμερικανικῶν σωμάτων χημικοῦ πολέμου, ἀπόστρατος σήμερα, ἔγραφε γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθεῖ αὐτὴ ἡ οὐσία σ' ἕνα πόλεμο: «Εὔκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβει ὅτι ἕνας στρατιωτικὸς διοικητὴς θὰ ἔχανε, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ Ἔλ—Ἔς — Ντί, τὴν ἱκανότητά του νὰ παίρνει λογικὲς ἀποφάσεις καὶ νὰ ἐκδίδει συγκεκριμένες διαταγές. Ὁ συντονισμὸς τῆς στρατιωτικῆς δράσεως θὰ γινόταν ἀνέφικτος... Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστεῖ τί θὰ συνέβαινε ἂν αὐτὴ ἡ οὐσία χρησιμοποιόταν μυστικὰ στὰ ἐπιτελεῖα μεγάλων μονάδων, ἢ ἀνοιχτά, σὲ μιὰ μεγάλη ὀργάνωση ἀνθρώπων».

Ἔκτοτε τὸ Ἔλ— Ἔς—Ντὶ ἔγινε «ἐμπόρευμα» πλατειᾶς καταναλώσεως. Ἀλλὰ ἡ ἀρχὴ εἶχε γίνει καὶ ἀναζητήθηκαν, στὰ πλαίσια καὶ πάλι τοῦ πολεμικοῦ χημικοῦ ὁπλοστασίου, ἄλλες, δραστικώτερες οὐσίες, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ παραλύουν τὴ δύναμη ἀντιστάσεως ἑνὸς ὁλόκληρου στρατοῦ ἢ τοῦ πληθυσμοῦ μιᾶς ὁλόκληρης πόλεως. Οἱ προσπάθειες... στέφθηκαν ἀπὸ ἐπιτυχία, καὶ ἡ μία ἐφιαλτικὴ χημικὴ οὐσία ἄρχισε νὰ διαδέχεται τὴν ἄλλη. Ὁ ἀμερικανικὸς στρατός, σύμφωνα μὲ πληροφορίες ἔγκυρης ἀμερικανικῆς ἐπιθεωρήσεως διαθέτει βόμβες ποὺ περιέχουν μιὰ χημικὴ οὐσία, τὴ ΒΖ. Ὁ βομβαρδισμὸς μιᾶς πόλεως μὲ τὶς βόμβες αὐτοῦ τοῦ τύπου θὰ προκαλεῖ στὸν πληθυσμὸ ἐφιαλτικὰ ὁράματα, ἀπώλεια τῆς ἰσορροπίας, μανιακὲς ἐκδηλώσεις κι' ἀκόμη συγκράτηση τῶν οὔρων καὶ βασανιστικὴ δυσκοιλιότητα!

Τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι, τὰ μὲν πυρηνικὰ ὅπλα μποροῦν νὰ ὑπόκεινται σὲ ἔλεγχο καὶ νὰ περιορίζεται ἡ παραγωγή τους μὲ μιὰ συμφωνία ἀφοπλισμοῦ, ἐνῶ τὰ χημικὰ ὅπλα εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολο, ἂν ὄχι ἀδύνατο, νὰ ἀπαγορευθοῦν. Γιὰ τὸν ἁπλούστατο ἐντοπισθεῖ ἡ παρουσία τους καὶ τὸ λόγο ὅτι δὲν εἶναι εὔκολο νὰ νὰ ἀσκηθεῖ ἔλεγχος. Ἡ ἄσκηση ἐλέγχου γίνεται ἀκόμη δυσκολότερη, ἂν τὰ χημικὰ ὅπλα βγοῦν ἀπὸ τὰ στρατιωτικὰ πλαίσια καὶ περάσουν στὴ μαζικὴ παραγωγὴ καὶ στὸ ἐμπόριο.

ΥΠΟ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Σ' αὐτὸ τὸ στάδιο φαίνεται ὅτι βρίσκεται ἡ σύγχρονη τεχνολογία. Ὅπως ἀπεκάλυψε ἕνας Ἀμερικανὸς ἐπιστήμονας — ἐρευνητής, «οἱ ἐπιστήμονες ποὺ ἐργάζονται στὸν τομέα τῶν ψυχοφαρμάκων διαπιστώνουν πὼς ἀναπτύσσεται ἕνα δυναμικὸ ἱκανὸ νὰ ἐλέγχει σχεδὸν ἀπόλυτα τὰ ἀνθρώπινα συναισθήματα, τὴ νοητικὴ λειτουργία καὶ τὴ βούληση γιὰ πράξη».

Ἡ τεχνολογία τοῦ «ἐλέγχου τῆς ψυχῆς» πλουτίζεται σήμερα καὶ μὲ ὅλες τὶς νέες ἀνακαλύψεις γιὰ τὴ χημεία τοῦ ἐγκεφάλου. Οἱ ἐπιστήμονες ἐντοπίζουν χημικὲς διεργασίες σχετικὲς μὲ τὴν ἔνταση τῆς προσοχῆς, μὲ τὴ μνήμη, μὲ τὴ δραστηριότητα. Ἔτσι ὁδηγοῦνται στὴν κατασκευὴ χημικῶν οὐσιῶν ἱκανῶν νὰ ἰσχυροποιήσουν τὴ μνήμη, νὰ θεραπεύσουν τὴν ἀπώλεια τῆς μνήμης τῶν γερόντων, νὰ ἐνισχύσουν τὴν ἱκανότητα γιὰ συγκέντρωση τῆς προσοχῆς σὲ πνευματικὰ καθυστερημένα ἄτομα, νὰ τονώσουν τὴ γενικὴ ἀνθρώπινη δραστηριότητα, ἀπὸ τὶς δημιουργικὲς δυνάμεις ὡς τὴ σεξουαλικὴ δραστηριότητα. Τελευταῖα ἀνακαλύφθηκε χημικὴ οὐσία ποὺ προχωρεῖ καὶ πρὸς τὴν ἀντίθετη κατεύθυνση: ἐξαλείφει ἀπὸ τὴ μνήμη τὶς δυσάρεστες ἀναμνήσεις. Κι' ἐπειδὴ ἡ δυστυχία τῶν ἀνθρώπων ὀφείλεται στὴν ἔνταση μὲ τὴν ὁποία οἱ δυσάρεστες ἐμπειρίες τους χαράζονται στὴ μνήμη, ἡ οὐσία ποὺ θὰ σβύνει ἀπὸ τὴ μνήμη αὐτὲς ἀκριβῶς τὶς ἐμπειρίες θὰ εἶναι τὸ χάπι τῆς διαρκοῦς εὐτυχίας!

Θὰ ἦταν οὐτοπία νὰ πεῖ κανεὶς πὼς αὐτὴ ἡ ἔρευνα πρέπει νὰ σταματήσει, πὼς ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προχωρήσει στὴν ἐξερεύνηση τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ κόσμου τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν τόσο βαθειὰ ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ καθορίζει τὶς λειτουργίες αὐτὲς μὲ μόνη τὴ χρήση μιᾶς χημικῆς οὐσίας. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ μπεῖ νὰ σταματήσει. Ἄλλωστε, οἱ ἀνακαλύψεις της εἶναι πάντα δυσυπόστατες: εὐεργετικὲς καὶ καταστρεπτικὲς μαζί. Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ποιὸς καὶ πῶς χρησιμοποιεῖ τὶς ἐπιστημονικὲς ἐπιτεύξεις.

Τὰ «ψυχοτρόπια» φάρμακα, ποὺ ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τὴν ψυχιατρικὴ μεταπολεμικὰ ἐλάττωσαν σὲ μεγάλο βαθμὸ τοὺς νοσηλευόμενους στὰ ψυχιατρεῖα κι' αὐτὸ εἶναι κάτι ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἀγνοηθεῖ. Ἀλλὰ οὐσίες ποὺ στηρίζονται στὶς ἴδιες ἐπιστημονικὲς ἀρχὲς μποροῦν νὰ δηλητηριάσουν χιλιάδες ἀνθρώπους ποὺ ἀναζητοῦν σ' αὐτὲς τοὺς τεχνητοὺς παραδείσους. Οἱ ἴδιοι κίνδυνοι, ἀλλὰ καὶ εὐεργετικώτερα ἀποτελέσματα γιὰ ὡρισμένες ψυχικὲς ἀσθένειες, περιέχονται καὶ στὶς καινούργιες, κατὰ πολὺ ἰσχυρότερες οὐσίες. Συνεπῶς, τὰ προβλήματα ποὺ δημιουργοῦνται εἶναι πολλά.

Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΒΟΥΛΗΣΗ ΘΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΗ

Καὶ πρῶτα—πρῶτα εἶναι τὸ θέμα τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως γιὰ τὴν ὁποία τόσο ὑπερήφανος εἶναι ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος. Ἐὰν ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο δρᾶ καὶ ἀντιδρᾶ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐλεύθερης βούλησής του, ἐὰν οἱ ἀποφάσεις ποὺ παίρνει δὲν καθορίζωνται ἀπὸ τὴ δική του θέληση καὶ δὲν περνοῦν ἀπὸ τὸ δικό του κριτικὸ ἔλεγχο, ἀλλὰ καθορίζονται ἀπὸ τὴ χημικὴ οὐσία ποὺ θὰ ἀγοράζει στὸ πρῶτο φαρμακεῖο, τότε δὲν θὰ μποροῦμε πιὰ νὰ μιλᾶμε γιὰ ἀνθρώπινη ὕπαρξη, ἀλλὰ γιὰ ἕνα εἶδος ρομπότ, ποὺ προγραμματίζει ὅπως θέλει ὁ κάτοχός του.

Αὐτό, ὅμως, τὸ πρόβλημα, ὅσο μεγάλο κι' ἂν εἶναι, φαίνεται πὼς δὲν εἶναι τὸ σημαντικώτερο. Γιατί, στὸ κάτω—κάτω, ἀπαντᾶ ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἠλεκτροχημεία τοῦ ἐγκεφάλου, ὅπως καὶ ἡ γενικώτερη χημεία τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ, καθόριζαν σὲ τελικὴ ἀνάλυση πολλὲς ἀπὸ τὶς ἀποφάσεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ πολλὲς ἐπιλογὲς ἦταν ἀποτέλεσμα ὄχι τόσο τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως ὅσο τῆς χημείας τοῦ κάθε ὀργανισμοῦ. Φυσικὰ οἱ λειτουργίες αὐτὲς δροῦν πρὸς δύο κατευθύνσεις, κι' ἔτσι μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι συχνὰ οἱ ἀποφάσεις καὶ οἱ ἐπιλογὲς τοῦ ἀτόμου καθορίζουν καὶ τὴ χημεία τοῦ ὀργανισμοῦ του. Ὁπότε καὶ μποροῦμε, πραγματικά, νὰ μιλᾶμε γιὰ «ἐλευθερία τῆς βουλήσεως».

Μήπως, ὅμως, αὐτὴ ἡ ἐλευθερία δὲν διασώζεται ὅταν τὸ ἄτομο ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιλέγει τὶς χημικὲς οὐσίες ποὺ θὰ χρησιμοποιήσει γιὰ νὰ ἀποκτήσει τὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη ἱκανότητα, γιὰ νὰ καθορίζει μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο τὴν ψυχική του διάθεση; Στὸ βαθμὸ ποὺ οἱ νέες χημικὲς οὐσίες θὰ μποροῦσαν νὰ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ κάθε ἄτομο, μὲ δική του εὐθύνη καὶ ὕστερα ἀπὸ δική του ἀπόφαση, ἡ ἐλεύθερη βούλησή του δὲν θὰ κινδύνευε νὰ ἐξαφανιστεῖ.

Φυσικά, τὸ θέμα δὲν συζητεῖται στὶς περιπτώσεις ψυχικῶν ἀσθενειῶν, πνευματικῆς καθυστερήσεως ἢ ἄλλων ἀσθενειῶν καὶ μειονεκτημάτων. Ἡ ἰατρικὴ θὰ μπορεῖ πάντοτε νὰ κάνει ὑπεύθυνα τὶς ἐπιλογές της, σχετικὰ μὲ τὰ φάρμακα ποὺ πρέπει ἢ δὲν πρέπει νὰ χορηγεῖ. Τὸ μεγάλο πρόβλημα βρίσκεται ἀλλοῦ: Στὶς περιπτώσεις ποὺ τὰ φάρμακα αὐτὰ χορηγοῦνται παρὰ τὴ θέληση τῶν ἀτόμων, μὲ τὸ δόλο ἢ μὲ τὴ βία.

ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

Ὡστόσο, οἱ οὐσίες ποὺ ἀνακαλύπτωνται καθημερινὰ στὰ κέντρα ἐρευνῶν ἁπλώνονται σὲ ἕνα εὐρύτατο φάσμα ψυχικῶν λειτουργιῶν καὶ ἀντίστοιχα ἀναπτύσσονται καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἐρευνητῶν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν οὐσιῶν αὐτῶν.

Ὑπάρχουν ἐνδείξεις, παραδείγματος χάριν, ὅτι ἡ ἔλλειψη σεροτονίνης στὸν ἐγκέφαλο μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ αἰτία γιὰ τὴν ὁποία οἱ ἄνθρωποι αὐτοκτονοῦν. Ἑπομένως, λίγες δόσεις σεροτονίνης θὰ μποροῦσαν, κυριολεκτικά, νὰ σώσουν ἕνα ἄνθρωπο ποὺ πάσχει ἀπὸ κατάθλιψη, χωρὶς νὰ μειώσουν κατὰ τίποτε τὴν ἐλεύθερη βούλησή του.

Πολλὲς ἐνδείξεις παράλληλες πείθουν τοὺς ἐρευνητὲς ὅτι, οὐσίες ὅπως τὸ Ελ—Ες Ντί, εἶναι συγγενεῖς μὲ τὴ σεροτονίνη ἀλλὰ δροῦν πρὸς τὴν ἀντίθετη κατεύθυνση: Ἡ λήψη τους ἐμποδίζει τὴ δράση τῆς σεροτονίνης, κι ἔτσι μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει σὲ καταθλιπτικὲς καταστάσεις ὡς τὴν αὐτοκτονία.

Φτάνοντας ἀκόμη πιὸ μακριά, στὴν ἐπιχειρηματολογία τους, ὁρισμένοι ἐπιστήμονες διατυπώνουν νέες θεωρίες γιὰ τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Ὁ Ἄρνολντ Μάντελ, ἀπὸ τοὺς προϊσταμένους τοῦ ψυχιατρικοῦ τμήματος στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Σὰν Ντιέγκο, ποὺ θεωρεῖται ἕνας ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους ἐρευνητὲς στὸν τομέα τῶν ψυχοφαρμάκων, διατυπώνει τὴ θεωρία τῆς συνυπάρξεως στὸν ἀνθρώπινο ἐγκέφαλο δύο στρωμάτων: ἑνὸς ἀρχαιότερου στρώματος, ποὺ τὸ ὀνομάζει «ἐγκέφαλο τῶν ἑρπετῶν» καὶ ἑνὸς ἀνώτερου στρώματος, ποὺ τὸ ὀνομάζει «ἐγκέφαλο τῶν θηλαστικῶν». Ὁ ἐγκέφαλος τῶν «ἑρπετῶν» ἐλέγχει τὶς ἁπλούστερες καὶ βασικώτερες λειτουργίες, ὅπως εἶναι οἱ λειτουργίες τῆς ἀναπαραγωγῆς, ἢ τῆς ἐκλογῆς τοῦ κατάλληλου τόπου γιὰ τὴν κατοικία, γιὰ τὴ «φωλιά». Ἕδρα του εἶναι τὰ ὑπὸ τὸν φλοιὸ ἐγκεφαλικὰ κύτταρα. Ὁ «ἐγκέφαλος τῶν θηλαστικῶν» ἐλέγχει λειτουργίες ποὺ ἀνέπτυξαν τὰ ἀνώτερα ζῶα, ὅπως εἶναι ἡ αἴσθηση τῆς γεύσης καὶ τῆς ὄσφρησης, ἢ ἡ συναισθηματικὴ λειτουργία. Ἕδρα αὐτοῦ τοῦ ἀνώτερου ἐγκεφάλου εἶναι, φυσικά, ὁ φλοιός, ὁ ὁποῖος καὶ περιβάλλει τὸ στρῶμα «τοῦ ἑρπετοῦ», ποὺ τὸ φέρνουμε μέσα μας ἐδῶ καὶ 200 περίπου ἑκατομμύρια χρόνια.

Κατὰ τὸν Μάντελ πάντοτε, ὁ ἐγκέφαλος τοῦ «ἑρπετοῦ» εἶναι αὐτὸς ποὺ εὐθύνεται γιὰ τὴν ἐπιθετικότητα τοῦ ἀνθρώπου, τὴν τάση γιὰ ἀνταγωνισμό, τὴν καχυποψία, τὴν ὀργή, τὴν τάση τοῦ περιορισμοῦ σὲ καθορισμένα ὅρια τοῦ χώρου. Εἶναι τὸ «ἐγκληματικὸ» τμῆμα τοῦ ἐγκεφάλου, αὐτὸ ποὺ ἐπιδιώκει τὴ «νίκη», ἔστω κι ἂν αὐτὴ ἡ νίκη σημαίνει τὴν ταπείνωση ἢ καὶ τὸ θάνατο ἑνὸς ἄλλου τοῦ «ἡττημένου». Τὸ νεώτερο στρῶμα τοῦ ἐγκεφάλου ὁ φλοιός, δὲν δεσμεύεται ἀπὸ ἕνα καθορισμένο χῶρο, ἀλλὰ ἁπλώνεται πέρα ἀπ' αὐτόν, προσλαμβάνει συνεχῶς καινούργιες παραστάσεις, ἐνδιαφέρεται κυρίως γιὰ τὴν ἀρτιότητα καὶ τὴν ὀμορφιὰ καὶ λιγώτερο γιὰ τὴν νίκη. Εἶναι ὁ δημιουργικὸς ἐγκέφαλος.

Σύμφωνα μὲ τὴ θεωρία του αὐτή, ὁ Μάντελ στρέφει τὴν ἐρευνητική του προσπάθεια, σὲ συνεργασία μὲ τὸν Ἀλεξάντερ Σούλγκιν, στὴν ἀναζήτηση τῶν χημικῶν οὐσιῶν ποὺ θὰ τονώνουν τὶς ἀνώτερες λειτουργίες τοῦ ἐγκεφάλου ἤ, μὲ ἄλλα λόγια, ποὺ θὰ ἐνισχύουν τὸν «ἐγκέφαλο τῶν θηλαστικῶν», ὥστε νὰ ὑπερισχύει πάνω στὸν «ἐγκέφαλο τῶν ἑρπετῶν», ἑπομένως θὰ κάνει τὸν ἄνθρωπο ἀρτιώτερο, περισσότερο ἀνθρώπινο. Φαίνεται ὅτι ὁ Σούλγκιν βρίσκεται στὰ ἴχνη μιᾶς τέτοιας οὐσίας, ποὺ λειτουργεῖ ἀντίθετα ἀπὸ τὴν ἀμφεταμίνη. Ἡ ἀμφεταμίνη ἐνισχύει τὸν κατώτερο ἐγκέφαλο, ἐξαντλεῖ τὶς ἀνθρώπινες δραστηριότητες σὲ μὴ δημιουργικὲς ἀπασχολήσεις. Ἕνας σπουδαστής, ὑπὸ τὴν ἐπίρρεια τῆς ἀμφεταμίνης, ἔμεινε στὸ ἐργαστήριο ὅλη τὴ νύχτα. Ἀλλὰ τὸ μόνο ποὺ ἔκανε ἦταν νὰ μετράει σπειριὰ καλαμποκιοῦ. Ἀντίθετα, μὲ τὴν οὐσία ποὺ ἀπομόνωσε ὁ Σούλγκιν, τὴν DOET, ἐμφανίσθηκε σ' ὅλους τοὺς ἐθελοντὲς ποὺ πειραματίστηκαν μιὰ ἔνταση τῆς δημιουργικῆς φαντασίας, τῆς ἀντιλήψεως, μιὰ ἱκανότητα γιὰ σύλληψη ὅλων τῶν πλευρῶν ἑνὸς προβλήματος, καθὼς καὶ ἡ διάθεση νὰ τελειώσουν κατὰ τὸν καλύτερο καὶ πληρέστερο τρόπο τὴν ἐργασία ποὺ εἶχαν ἀναλάβει.

Δὲν χωράει ἀμφιβολία ὅτι βρισκόμαστε στὰ πρόθυρα ἐξαιρετικὰ μεγάλων ἀνακαλύψεων στὸν τομέα τῆς γνώσης τῶν πιὸ ἐσωτερικῶν καὶ πιὸ ἀνεξερεύνητων ἀνθρώπινων λειτουργιῶν. Ἀνακαλύψεων ποὺ θὰ θέσουν ὑπὸ ἔλεγχο τὶς ψυχικὲς ἀσθένειες, θὰ δώσουν τὴν δυνατότητα στὸν ἄνθρωπο νὰ ἀξιοποιήσει στὸ ἔπακρο τὶς πνευματικές του ἱκανότητες, νὰ ἀποβάλει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ κατώτερου ζώου ποὺ φέρνει ἀκόμη μέσα του. Ἀλλά, ταυτόχρονα, βρισκόμαστε μπροστὰ στὸν κίνδυνο νὰ ἐφοδιάζωνται ἄτομα ἢ κράτη μὲ οὐσίες ποὺ θὰ παραλύουν τὴ θέληση ὁλόκληρων λαῶν. Καὶ μπροστὰ στὸν ἀκόμη μεγαλύτερο κίνδυνο: νὰ ἀποκτοῦν ὁρισμένοι ἄνθρωποι ἢ ὁμάδες τὴ δυνατότητα νὰ «κατασκευάζουν» ἀνθρώπους πάνω σὲ ὁρισμένους τύπους.

Πῶς θὰ ἐλεχθεῖ ὅλη αὐτὴ ἡ πρόοδος, ὥστε νὰ ἀποδώσει μόνο τὰ εὐεργετικά της ἀποτελέσματα εἶναι, ἀσφαλῶς τὸ μέγιστο πρόβλημα ποὺ τίθεται πλέον κατὰ τρόπο ἄμεσο.

Δὲν συγκινεῖ τὸν γερμανικὸ λαὸ ἡ ἰδέα τῆς Εὐρώπης

ΒΟΝΝΗ. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Γερμανῶν διὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἰδέαν ἔχει ἀρχίσει νὰ ἐξατμίζεται. Τοῦτο, τουλάχιστον εἶναι τὸ πόρισμα μιᾶς σφυγμομετρήσεως, τὴν ὁποίαν διενήργησε τὸ Ἰνστιτοῦτον Κέρμαν τοῦ Ἀμβούργου διὰ λογαριασμὸν τοῦ περιοδικοῦ «Κουὴλ» καὶ ἡ ὁποία ἀποκαλύπτει ὅτι τὰ 20,4% τῶν ἐρωτηθέντων Γερμανῶν εἶναι ἐναντίον πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα.

—Ἡ Ε.Ο.Κ. μᾶς στοιχίζει ἕνα σωρὸ χρήματα καὶ δὲν ἀποδίδει τίποτε, λέγουν. «Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ ΕΟΚ., ἡ ζωή μας θὰ ἦτο εὐκολωτέρα. Οἰκονομικῶς ἡ Γερμανία εἶναι μία μεγάλη δύναμις, πολιτικῶς δέ, θὰ εἴμεθα πολὺ καλλίτερα ἐὰν δὲν εἴχομεν νὰ φροντίζωμεν τὰ προβλήματα τῶν ἑτέρων ὀκτὼ μελῶν τῆς Κοινότητος. Ἐὰν συνεργασθῶμεν, στενώτερον πολιτικῶς μὲ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἡ θέσις μας δὲν θὰ χειροτερεύση ἔναντι τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Ἐξ ἄλλου, εἰς περίπτωσιν ἀνάγκης μόνον αἱ Η.Π.Α. θὰ δυνηθοῦν νὰ μᾶς προσφέρουν προστασίαν οὐχὶ δὲ ἡ ΕΟΚ.

Τὰ τέσσαρα πέμπτα τῶν Γερμανῶν διάκεινται εὐμενῶς πρὸς τὴν ΕΟΚ, ἀλλ' εἶναι διηρημένοι εἰς δύο ὁμάδας: τὰ 39,4% θεωροῦν ὅτι αἱ ἐννέα χῶραι τῆς Ε.Ο.Κ. ὀφείλουν νὰ συνεχίσουν τὴν οἰκονομικὴν των συνεργασίαν.

—Τελικῶς», λέγουν, ὀφείλομεν νὰ πραγματοποιήσωμεν τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Εὐρώπης, διὰ νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν δέ, ὀφείλομεν νὰ πολεμήσωμεν δι' ὅλων τῶν δυνάμεών μας.

Τὰ ἕτερα 39,9% εἶναι μὲν «Εὐρωπαϊσταί», ἀλλὰ ἐπιθυμοῦν τὴν ἑνότητα μόνον εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα, ἀντιτίθενται δὲ εἰς τὴν πολιτικὴν ἕνωσιν, διότι τὴν θεωροῦν «ἀνεδαφικὴν» λόγῳ τῶν ἱστορικῶν καὶ κοινωνικῶν διαφορῶν αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν.

Ἀνάλογοι ἀπαντήσεις ἐδόθησαν καὶ εἰς τὸ ἐρώτημα περὶ τῆς ἐκλογῆς, διὰ γενικῆς ψηφοφορίας, τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου: τὰ 34,3% θεωροῦν τὴν ἐκλογὴν ὡς «ἓν σημαντικὸν βῆμα πρὸς τὴν ἕνωσιν τῆς Εὐρώπης», ἔστω καὶ ἂν τὸ Κοινοβούλιον δὲν θὰ ἔχη ἐξουσίας περὶ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων τὰ 43,2% εἶναι μὲν κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τοῦ Κοινοβουλίου, «μόνον, ὅμως, ἐὰν τοῦτο ἔχη ἁρμοδιότητας».

—Διὰ συμβουλάς», λέγουν, «δὲν ἔχομεν ἀνάγκην Κοινοβουλίου τὸ ὁποῖον μάλιστα, θὰ μᾶς στοιχίζη καὶ ἕνα σωρὸ χρήματα.

Τὸ μεγαλείτερον ποσοστὸν τῶν ἐναντιουμένων εἰς τὴν Κοινότητα εὑρίσκεται εἰς τὴν νότιον Γερμανίαν (24,8%, ἔναντι μόνον 12% εἰς τὴν βόρειον Γερμανίαν). 26,6% μεταξὺ τῶν Χριστιανοδημοκρατῶν, ἔναντι 13% τῶν Φιλελευθέρων.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐρεύνης εἶναι σχεδὸν ὅμοια καὶ δι' ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινοβούλιον: οἱ ἐχθρικῶς διακείμενοι πρὸς αὐτὸ εἶναι εἰς τὸν νότον καὶ συντηρητικοί, ἐνῷ οἱ εὐμενῶς διακείμενοι εἶναι περισσότεροι εἰς τὴν βόρειον Γερμανίαν καὶ μεταξὺ τῶν Φιλελευθέρων, ἐνῷ οἱ κάτοικοι εἰς κεντρικὰς περιοχὰς καὶ οἱ σοσιαλδημοκράται προτιμοῦν κατὰ γενικὸν κανόνα τὴν μέσην ὁδόν.

ΟΤΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν κ.κ. ἐπαγγελματιῶν συνδρομητῶν τηλεφώνου ὅτι ἡ ὕλη προβολῶν τῆς προσεχοῦς ἐκδόσεως τοῦ ΧΡΥΣΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΑΧΑΪΑΣ — ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ —ΖΑΚΥΝΘΟΥ κλείνη τὴν 28ην Μαΐου 1977.

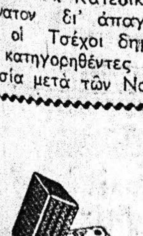

Γιὰ τὰ δῶρα σας
πλούσια συλλογὴ
ΑΝΑΠΤΗΡΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΝΙΚ. ΣΚΟΝΔΡΑΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 70
(ΕΝΑΝΤΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ)
SERVIS καὶ ἀνταλλακτικὰ
γιὰ ὅλους τοὺς ἀναπτῆρας μας

ΦΩΤΟ ΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
κλισὲ δι' ὅλας τας εκτυπωσεις
εφημεριδων · περιοδικων
βιβλιων · διαφημισεων · αφισσων
κλπ εντυπων
αρτιν 1931
πολυχρωμα · μονοχρωμα
ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ 47Α ΤΗΛ.276.203 ΠΑΤΡΑΙ

Ἀνατολία
ἡλιοστόρ
Νέα ἀντηλιακὴ κάθετη κουρτίνα ποὺ ἀντικαθιστᾶ τὰ κάθε μορφῆς Βενέτικα Στόρια καὶ κουρτίνες γιὰ γραφεῖα, καταστήματα, ξενοδοχεῖα καὶ μοντέρνα σπίτια.
Γιὰ ἄμεση ἐξυπηρέτηση καὶ δωρεὰν καταμέτρηση τηλεφωνήσατε:
ΠΑΤΡΑ:
τηλ. 270.462
(Μαιζῶνος καὶ Γούναρη)
Χ. Ἀσημακόπουλος & Σία

Ἀνατολία
ΜΟΔΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ
ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΝ, ΦΥΛΑΞΙΝ, ΕΠΙΣΚΕΥΗΝ ΧΑΛΙΩΝ, ΦΛΟΚΑΤΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΜΑΣ
Εἰδικευμένον προσωπικόν. Ἐγγύησις τῶν χαλιῶν σας.
ΠΡΟΣΙΤΗ ΤΙΜΗ
ΑΜΕΣΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΤΗΛ. 270-462
Ἀνατολία
ΜΑΙΖΩΝΟΣ ΓΟΥΝΑΡΗ

ΑΜΑΖΟΝΑ
ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ
ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΙΝΟΥΣΗΣ
μὲ ὅλο τὸ ἐπιτελεῖο του
ο ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΡΚΕΤΗΣ
Ἡ ὀρχήστρα τοῦ
ΕΞΑΡΧΟΥ
Η ΡΟΥΛΑ ΜΙΧΕΛΗ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΦΑΛΑΣ
Σᾶς περιμένουμε γιὰ ἕνα ὡραῖο γλέντι
Διεύθυνσις ΚΩΣΤΑ ΜΑΡΚΕΤΗ
ΡΕΖΕΡΒΕ ΤΗΛ. 426-929